

LẠM PHÁT

nhưng phải làm để đánh thức nền kinh tế

Thực hiện Nghị quyết số 02/NQ-CP về những giải pháp chủ yếu chỉ đạo, điều hành thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2011, Ngân hàng Nhà nước đã quyết định điều chỉnh tỷ giá chính thức. Sự kiện này thu hút sự quan tâm của cả xã hội, nhất là các nhà nghiên cứu kinh tế.

PHẢI XỬ LÝ HIỆN TƯỢNG TĂNG GIÁ BẦY ĐÀN

GS-TS Trần Ngọc Thọ thì nhận định, điều chỉnh tỉ giá sẽ dẫn đến hệ quả lạm phát, chuyện không ai muốn nhưng phải làm để đánh thức nền kinh tế.

Vấn đề đặt ra là đối diện và xử lý hiện tượng tăng giá bầy đàn, quản lý chặt đầu tư và nợ công, kiểm soát khả năng trục lợi của ngân hàng thương mại và thay đổi trật tự điều hành tỉ giá cũ để giảm tình trạng đôla-hóa.

Đợt điều chỉnh mạnh lần này đã làm cho tỉ giá chuyển từ mê sang tỉnh. Tỉ giá mà ngủ mê, phi thực tế, nền kinh tế cũng chìm sâu vào cơn mê ngủ. Đợt điều chỉnh tỉ giá sốc lần này là bước đi cần thiết làm cho tỉ giá thị trường chính thức và tự do nhích lại gần nhau hơn.

Có chuyên gia cho rằng việc này ảnh hưởng không nhiều đến lạm phát. Ý kiến này thiếu đo lường nên không đủ độ tin cậy. Có chuyên gia như ông Lê Đức Thủy - Chủ tịch Ủy ban Giám sát tài chính quốc gia - cho rằng điều chỉnh tỉ giá lần này sẽ làm cho giá cả tăng gần 2%. Có thể con số thực tế cao hoặc thấp hơn nhưng có định lượng dù gì cũng đáng tin cậy hơn lạc quan thái quá. Mục tiêu lạm phát cả năm 7%, mới đớp một cú, chỉ con rắn tỉ giá



Cần có biện pháp mạnh xử lý hiện tượng tăng giá bầy đàn để đảm bảo đời sống cho người dân

không thôi đã ngốn gần 30% CPI cả năm rồi. 70% còn lại sẽ được ai chia phần? Nhiều lắm, mà ai cũng muốn chia phần nhiều nữa cơ.

Trước hết là hiện tượng tăng giá theo bầy đàn mà chúng ta không thể nào biết chính xác mức độ thật của nó. Thứ hai là cú sốc giá hàng hóa và lương thực năm 2011 đang lan rộng và ám ảnh toàn thế giới. Thứ ba là chính sách tài khóa thiếu tinh tế với việc đầu tư dàn trải và thiếu hiệu quả. Hai yếu tố đầu tiên thậm chí có thể ngốn hết 70% CPI cả năm còn không đủ. Không gian còn lại quá hẹp nếu muốn nói là

không đủ để cho các bộ, ngành và tỉnh, thành thị triển khai chính sách tài khóa mở rộng như thường lệ.

Chưa hết, thông tin từ một số nhà hoạch định chính sách cho biết có khả năng sau đợt điều chỉnh tỉ giá lần này, NHNN sẽ mua vào đôla để tăng dự trữ ngoại hối. Động thái này có nghĩa là NHNN phải bơm thêm tiền vào nền kinh tế và do đó làm cho nguy cơ lạm phát tăng thêm đáng kể.

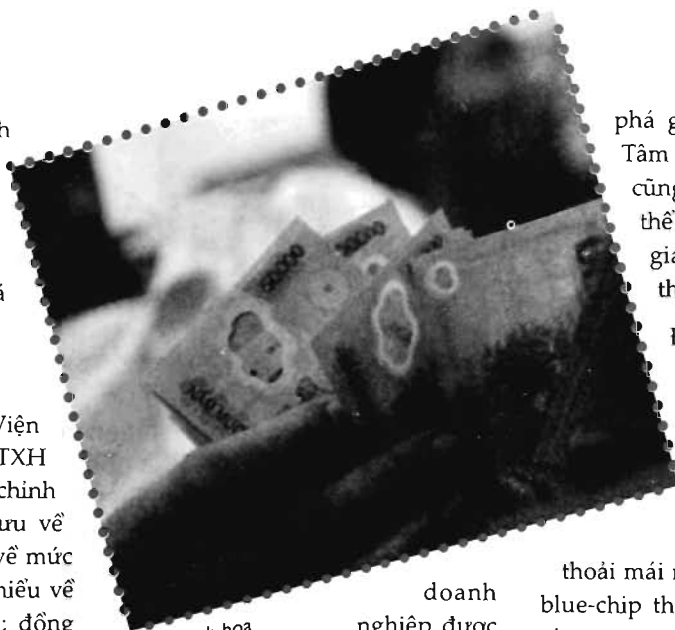
Bước tiếp theo của điều chỉnh tỉ giá, vì vậy không còn nghi ngờ gì nữa là phải thắt chặt tối đa đầu tư công và nợ nần của Chính phủ. Nói

cách khác, điều này sẽ ảnh hưởng đến mục tiêu tăng trưởng năm 2011. Nhưng đó là cái giá phải trả thôi. Nếu cái gì cũng muốn: lo sợ phá trần lạm phát, tức là phá đi niềm tin.

BA ĐIỂM MỚI

TS. Nguyễn Minh Phong (Viện Nghiên cứu phát triển KTXH Hà Nội) cho rằng, đợt điều chỉnh này có 3 điểm mới là tối ưu về lựa chọn thời điểm, tối đa về mức độ giảm giá nội tệ và tối thiểu về thu hẹp biên độ giao dịch; đồng thời, với việc NHNN cũng cam kết trong thời gian tới sẽ điều hành tỷ giá bình quân liên ngân hàng tương đối linh hoạt, chủ động, phù hợp với tình hình cung cầu ngoại tệ, bảo đảm tăng tính thanh khoản của thị trường, góp phần kiểm chế nhập siêu và hỗ trợ cho việc thực thi chính sách tiền tệ chủ động, linh hoạt hơn... Tất cả những điều đó đã cho thấy đường như đang và sẽ có những chuyển động khá sâu sắc cả về nhận thức, cũng như cách thức điều hành tỷ giá của NHNN.

Về tổng quát và lâu dài, việc điều chỉnh tỷ giá này có tác dụng tốt nhằm hạn chế, giải toả tình trạng găm giữ, cũng như kỳ vọng đầu cơ, góp phần cân đối theo nguyên tắc thị trường cung-cầu về ngoại tệ, kích thích xuất khẩu và tăng cường sản xuất trong nước, từ đó góp phần kiểm chế vững chắc lạm phát. Đặc biệt, sự điều chỉnh tỷ giá đã thu hẹp chênh lệch tỷ giá chính thức với tỷ giá trên thị trường tự do sẽ giúp cải thiện dự trữ ngoại hối của Việt Nam do không phải gia tăng bán USD theo tỷ giá thấp, giảm bớt kỳ vọng đầu cơ và cả hoạt động buôn bán vốn và ngoại tệ lòng vòng kiểm lời dựa trên chênh lệch giữa 2 tỷ giá. Điều này còn giúp tăng cường tập trung và quản lý kinh doanh ngoại tệ trên thị trường có tổ chức. Đồng thời, nó cũng giúp cho các



Ảnh minh họa

doanh nghiệp được tính đúng, tính đủ chi phí vốn ngoại tệ trong bảng hạch toán kinh doanh của mình, mà trước đó thường phải che giấu, hợp lý hóa các khoản mua USD trên thị trường chợ tự do với giá cao hơn giá chính thức.

Trong thời gian tới, cần tiếp tục xu hướng điều hành linh hoạt tỷ giá theo các tín hiệu và nguyên tắc thị trường. Trong đó, lưu ý rằng, thực tế cho thấy cần tránh tín hiệu và kỳ vọng đầu cơ gắn với xu hướng chỉ có điều chỉnh tăng 1 chiều tỷ giá và tăng với giá sốc, biên độ hẹp sau khi neo cố định tỷ giá kéo dài. Nói cách khác, cần điều chỉnh tỷ giá có lên, có xuống, thời gian ngắn và nhanh hơn, với mức điều chỉnh thấp hơn và biên độ giao dịch có thể rộng hơn... thì bớt tạo sốc tỷ giá và những hệ lụy mặt trái của điều chỉnh tỷ giá hơn...

TÁC ĐỘNG THỂ NÀO TỚI CHỨNG KHOÁN?

Ông Lê Anh Thi – Phó tổng giám đốc Công ty Chứng khoán Âu Việt – AVS cho rằng: Với diễn biến căng thẳng trên thị trường ngoại tệ trong mấy tháng vừa qua, nhiều phân tích đã đoán trước được động thái sẽ điều chỉnh tỷ giá của Ngân hàng nhà nước (NHNN). Một số chuyên gia cũng đã đưa ra những bài phân tích sâu về ưu/nhược điểm của việc

phá giá tại thời điểm này. Tâm lý nhà đầu tư (NDT) cũng đã tỏ ra khá dè dặt thể hiện qua những phiên giao dịch cầm chừng với thanh khoản thấp.

Điều này sẽ gây thiệt hại trong ngắn hạn khoảng 6%-8% cho danh mục đã đầu tư của họ. Nhưng bù lại, họ đã có một khoảng thời gian khá

thoải mái mua gom các cổ phiếu blue-chip thương hiệu tốt với giá rẻ.

So với các nước trong khu vực, P/E của thị trường Việt Nam vẫn đang ở mức khá hấp dẫn. Ngoài ra, Việt Nam cũng là nước có nền kinh tế – chính trị khá ổn định. Những bất cập của chính sách vĩ mô như lạm phát, lãi suất... hiện nay đối với họ có thể chỉ trong ngắn hạn, còn trong dài hạn, họ tin tưởng vào những biện pháp ổn định kinh tế vĩ mô của Chính phủ Việt Nam.

Với việc điều chỉnh tỷ giá lần này, sẽ là thông tin tích cực cho khối ngoại. Việc điều chỉnh tỷ giá sẽ chấm dứt hiện tượng đầu cơ, găm giữ USD, đồng thời giúp thu hẹp chênh lệch giữa thị trường tự do và niêm yết chính thức tại các ngân hàng. Dự báo dòng tiền của khối NĐTNN sẽ tiếp tục giải ngân vào thị trường mạnh hơn.

Do đó với việc điều chỉnh tăng tỷ giá sẽ giúp dòng vốn đầu tư gián tiếp đổ mạnh hơn vào thị trường Việt Nam. Trước hết là nhà đầu tư nước ngoài chuyển đổi theo tỷ giá mới sẽ không bị lỗ do tỉ giá chính thức của NHNN đã gần bằng tỷ giá của thị trường tự do. Các dòng vốn mới đổ vào thị trường chứng khoán Việt Nam trong quý I năm 2011 sẽ tăng mạnh hơn so với cùng kỳ năm 2010. ☾

BẢO CHÂN